

VANDENILIO ENERGETIKOS ASOCIACIJOS NAUJIENLAIŠKIS

Vandenilio
energetikos
asociacija

2025 VASARIS

SVEIKI, VANDENILIO TECHNOLOGIJŲ ENTUZIASTAI,

Šis naujienlaiškis skirtas vandenilio technologijų projektų apžvalgai. Pirmiausiai kviečiame susidomėjusius į doktorantūros studijas vandenilio technologijų tematikoje! Aptariame Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridoriaus projekto naujienas bei Vilniaus šilumos tinklų iniciatyvas transporto srityje. Taip pat pristatome vandenilio technologijų slėnių iniciatyvas Ispanijoje ir geologinio vandenilio paieškų projektus. Aptariame ir vienas iš paskutinių labiau politinių naujienų susietų su vandenilio technologijomis JAV, nuo kurių, manome, labai priklauso kaip greitai šios technologijos bus diegiamos pasauliniu mastu.

Gero skaitymo!

PRIĖMIMAS Į DOKTORANTŪROS STUDIJAS VANDENILIO TEMATIKA

Lietuvos energetikos institutas kviečia studentus, įgijusius magistro laipsnį matematikos, fizikos, chemijos, energetikos, termoinžinerijos, medžiagų inžinerijos, elektros inžinerijos, mechanikos, aplinkos inžinerijos, gamtos mokslų, ekonomikos kryptyse prisidėti prie Žaliojo kurso tikslų įgyvendinimo ir stoti į doktorantūros studijas **energetikos ir termoinžinerijos, aplinkos inžinerijos ir ekonomikos** mokslo kryptyse.

Šiuo metu yra paskelbtos dvi tematikos **Vandenilio energetikos technologijų** srityje:

- Metano pirolizės procesų, skirtų vandenilio gamybai, optimizavimas panaudojant inovatyvius nanokatalizatorius, gautus naudojant aplinkai draugiškas sintezės technologijas. Vadovas Dr. Šarūnas Varnagiris. [Daugiau informacijos apie siūlomą tematiką.](#)
- Šilumos generavimo, naudojant aliuminio ir aliuminio pagrindo lydinių reakcijas su vandeniu, tyrimas. Vadovas Dr. Marius Urbonavičius. [Daugiau informacijos apie siūlomą tematiką.](#)

Priimtiems į valstybės finansuojamas doktorantūros vietas studijų laikotarpiu mokama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto dydžio stipendija: 1-aisias studijų metais – 1330 Eur/mėn, nuo antrųjų – 1540 Eur/mėn, bei suteikiama galimybė papildomai įsidarbinti Lietuvos energetikos institute.

Daugiau informacijos teikia: Studijų administratorė Jolanta Kazakevičienė, +370 37 401809, studijos@lei.lt

RINKOS DALYVIŲ APKLAUSA DĖL VANDENILIO TINKLO VYSTYMO

„Amber Grid“ kartu su kitais Europos dujų perdavimo sistemos operatoriais („Gasgrid Finland“ (Suomija), „Elering“ (Estija), „Conexus Baltic Grid“ (Latvija), „GAZ-SYSTEM“ (Lenkija) ir „ONTRAS“ (Vokietija)), dalyvauja tarptautiniame Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridoriaus projekte (angl. Nordic-Baltic Hydrogen Corridor), kurio tikslas sujungti potencialius žalio vandenilio gamybos regionus Šiaurės Europoje su pagrindiniais vartojimo centrais vidurio Europoje.

Šiuo metu atliekama detali projekto galimybių studija, kurioje didelis dėmesys skiriamas: vamzdynų maršrutų parinkimui, kompresorių stočių planavimui, finansinei ir ekonominei analizei, aplinkosaugos leidimams ir saugos klausimams, taip pat įgyvendinimo grafikui.

Rengiant detalią galimybių studiją, reikalinga atnaujinti informaciją apie vandenilio rinkos plėtros planus Lietuvoje, todėl „Amber Grid“ atlieka neįpareigojančią vandenilio rinkos dalyvių apklausą, kurios metu bus identifikuotos potencialios vandenilio gamybos ir vartojimo vietos, perdavimo pajėgumų poreikis bei laikotarpis, kada vandenilio transportavimo poreikis turėtų atsirasti.

„Amber Grid“ apklausoje kviečia dalyvauti visus, kurie ateityje norėtų prisijungti prie būsimos vandenilio perdavimo infrastruktūros (pramonės įmonės, vandenilio projektų vystytojai ir kiti rinkos dalyviai, veikiantys ar planuojantys veikti vandenilio srityje).

Atsakymai laukiami **iki š. m. kovo 1 dienos**. Apklausos rezultatai bus pristatyti viešai 2025 gegužės mėnesį.

Daugiau informacijos apie planuojamą vandenilio perdavimo tinklą rasite [čia](#), o apie žaliąsias dujas daugiau informacijos rasite mūsų svetainės skiltyje – [Vandenilis | Žaliosios dujos](#)

[PRADĖTI PILDYTI APKLAUSĄ](#)

EUROPOS KOMISIJA SKIRIA 6,8 MLN. EURŲ ŠIAURĖS IR BALTIJOS ŠALIŲ VANDENILIO KORIDORIAUS PROJEKTUI

Europos Komisija paskelbė, kad iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės („Connecting Europe Facility“, CEF) skiriamas finansavimas tarpvalstybiniams energetikos infrastruktūros projektams pagal transeuropinių energetikos tinklų programą (TEN-E). Šiaurės ir Baltijos šalių vandenilio koridoriaus (angl. „Nordic-Baltic Hydrogen Corridor“, NBHC) projektui patvirtinta 6,8 mln. eurų parama, skirta jo galimybių studijos etapo finansavimui. Ši parama finansuos galimybių studijas Suomijoje, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje. Projektas siekia sukurti vandenilio infrastruktūrą, kuri prisidės prie žaliosios energetikos ir ES energetinės nepriklausomybės tikslų.

Šiose studijose daug dėmesio bus skiriama svarbiausioms dalims: vamzdynų maršrutų parinkimui, kompresorių stočių planavimui, finansinei ir ekonominei analizei, aplinkosaugos leidimams ir saugos klausimams, taip pat įgyvendinimo grafikui. Tikimasi, kad studijos bus atliktos iki 2026 m. vidurio.

[Nuoroda į šaltinį](#)

„VILNIAUS ŠILUMOS TINKLAI“ GAVO LEIDIMĄ GAMINTI ŽALIAJĄ VANDENILĮ, KURIS BŪTŲ NAUDOJAMAS APRŪPINTI 40 MIESTO AUTOBUSŲ

Vilniaus šilumos tinklai (VŠT) gavo leidimą pradėti žaliojo vandenilio gamybą, kuri aprūpins 40 miesto autobusų. Vasario 4 d. bendrovė pranešė gavusi poveikio aplinkai vertinimo (PAV) išvadą, leidžiančią pradėti projektavimą ir statybą.

Gamyba prasidės kitais metais, naudojant biokuro, saulės ir vėjo elektrinių energiją. Per pirmuosius metus planuojama pagaminti iki 1,43 mln. m³ žaliojo vandenilio ir iki 2000 MWh šilumos energijos, prisidedant prie iškastinio kuro vartojimo mažinimo ir šilumos gamybos optimizavimo. Planuojama įrengti vandenilio išpilstymo punktą Justiniškių troleibusų parke.

„Vilniaus viešasis transportas“ (VVT) planuoja įsigyti 71 naują netaršų autobusą, kurie sostinę galėtų pasiekti 2026 metais. Projektas kainuos virš 8 mln. Eur, iš kurių 70 % finansuos Energetikos ministerija iš ES Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės, o likusią dalį padengs savivaldybė.

[Nuoroda į šaltinį](#)

ISPANIJA ATRINKO 16 VANDENILIO SLĖNIŲ PROJEKTŲ, KURIEMS SKIRS 1,2 MLRD. EURŲ FINANSAVIMĄ

Ispanijos vyriausybė atrinko 16 projektų savo 1,2 mlrd. eurų vertės vandenilio slėnių programai, tarp kurių naudos gavėjų yra pagrindinės įmonės Repsol, Moeve ir BP. Ekologinio perėjimo ministerija pranešė, kad šie 16 projektų pasidalins 1,2 mlrd. eurų iš „NextGenEU“ fondų, kurie bus paskirstyti kovo mėnesį.

Pagal subsidijų taisykles, projektai turi turėti ne mažesnę kaip 100 MW elektrolizerio galią, o iki 60 % žaliojo vandenilio produkcijos turi būti užtikrinta išankstinėmis tiekimo sutartimis. Vietos žiniasklaida pranešė, kad „Repsol“ 100 MW elektrolizeris Kartachenoje ir 150 MW įrenginys Taragonoje buvo atrinkti. Be to, „Moeve“ (anksčiau žinoma kaip Cepsa) gavo pritarimą pirmajam 400 MW savo 2 GW Andalūzijos slėnio etapui. Vyriausybė taip pat atrinko „bp“ 200 MW projektą Kasteljone.

[Nuoroda į šaltinį](#)

ES ŠĮ KETVIRTĮ PLANUOJA UŽBAIGTI MAŽAI ANGLIES DIOKSIDO IŠSKIRIANČIO VANDENILIO APIBRĖŽIMĄ

Europos Komisija šį ketvirtį planuoja baigti apibrėžti kas tai yra mažai anglies dioksido išskiriantis vandenilis, siekdama užtikrinti aiškumą dėl šio kuro naudojimo ir subsidijavimo sąlygų.

Tikimasi, kad apibrėžimas padės nustatyti, kokiomis sąlygomis vandenilis gali būti laikomas mažai taršiu, įtraukiant įvairius gamybos būdus, įskaitant energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir branduolinės energijos išteklius. Be to, Europos Komisija planuoja trečiąjį žaliajo vandenilio subsidijų aukcioną 2025 metų trečiąjį ketvirtį.

Europos Komisija planuoja leisti valstybėms narėms subsidijuoti iki 60 % išlaidų pramonės įmonėms, pereinančioms prie žaliajo vandenilio, pagal nutekintą būsimo „Švrios pramonės susitarimo“ valstybės pagalbos taisyklių projektą. Standartinės subsidijos padengtų iki 50 % kapitalo išlaidų (CAPEX) naujai įrangai ar mašinoms, naudojančioms vandenilį.

[Nuoroda į šaltinį](#)

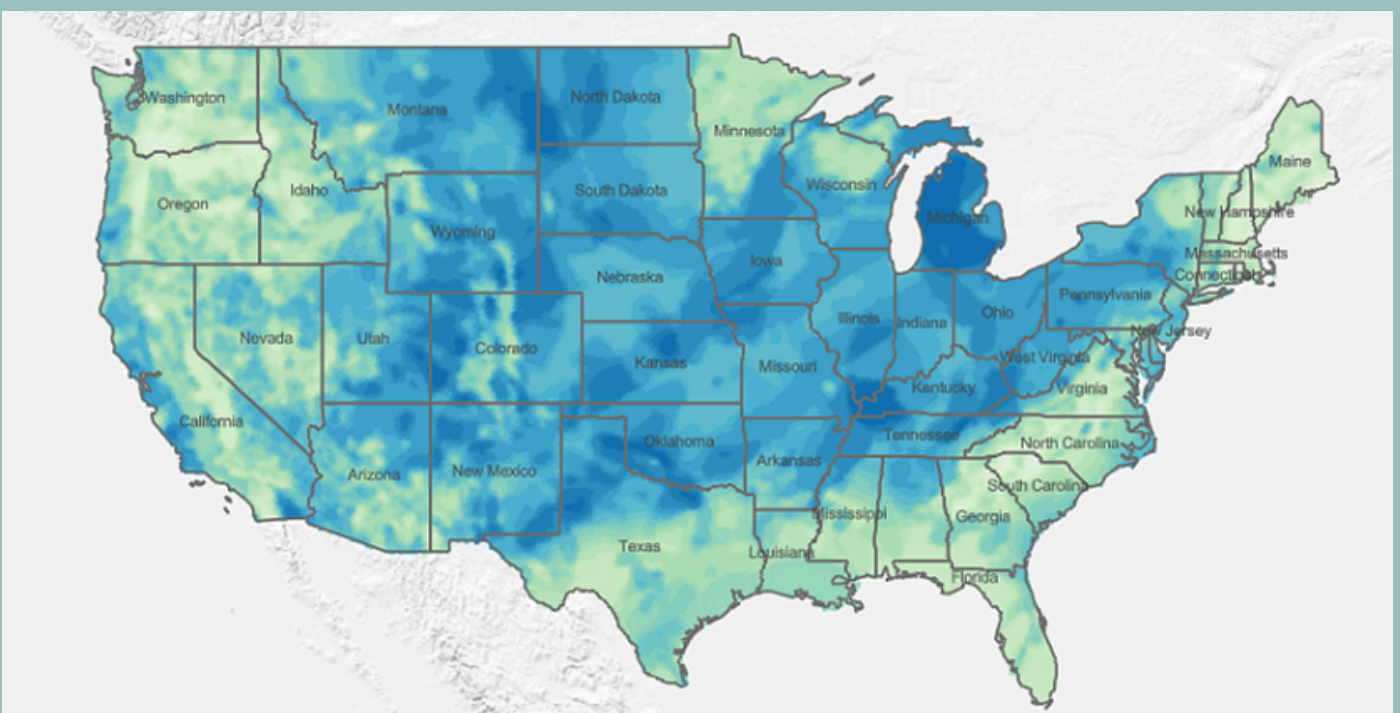
[Nuoroda į šaltinį](#)

GEOLOGINIO VANDENILIO PAIEŠKOS JAV IR EUROPOJE

JAV Geologijos tarnyba (USGS) paskelbė žemėlapi, atskleidžiantį didžiulį natūralaus vandenilio atsargų vietas Jungtinėse Amerikos Valstijose. Šių atsargų kiekis yra pakankamas, kad būtų verta jas išgauti.

Žemėlapi sudarę mokslininkai jau seniau įtarė, kad Žemės plutoje gali būti daugiau vandenilio, nei buvo manyta iki šiol. Ilgus metus vyravo nuomonė, jog natūraliai gamtoje susikaupęs vandenilis nėra randamas tokiais kiekiais, kad būtų naudingas energijos gamybai. Tačiau naujasis USGS žemėlapis parodė, kad kai kuriose JAV dalyse gali būti reikšmingų požeminių vandenilio telkinių.

Žemėlapyje įvairios vietovės nuspalvintos nuo baltos iki tamsiai mėlynos spalvos: tamsiai mėlyna žymi itin perspektyvias sritis, kuriose gali būti gausu vandenilio, o balta – vietoves, kuriose tikimybė rasti vandenilio yra maža. Iš žemėlapio matyti, kad bent 30 JAV valstijų turi tinkamas sąlygas vandeniliui kauptis po žeme.

Helmholco geologijos centro mokslininkai teigia, kad Europos kalnų masyvuose gali slypėti milžiniški natūralaus vandenilio klodai. Naujausiame tyrime, paskelbtame žurnale Science Advances, mokslininkai atskleidė, jog didžiausios vandenilio sankaupos gali būti aptiktos Europos Alpėse, Pirėnų kalnuose ir Himalajuose. Manoma, kad vandenilis šiose vietovėse galėjo susikaupti dėl tektoninių plokščių judėjimo procesų.

[Nuoroda į šaltinį](#)

[Nuoroda į šaltinį](#)

STARTUOLIS „VEMA HYDROGEN“ SURINKO 13 MLN. JAV DOLERIŲ PIRMŪJŲ GRĘŽINIŲ VYSTYMIUI: VANDENILIS UŽ MAŽIAU NEI 1 USD/KG

JAV startuolis „Vema Hydrogen“ pritraukė 13 mln. JAV dolerių investicijų pirmajam geologinio vandenilio gręžinių vystymui. Ši technologija, vadinama „rocks-to-hydrogen“, leidžia išgauti vandenilį iš požeminių uolienų, kaip teigia startuolis, sunaudojant mažiau nei 3 kWh energijos vienam kilogramui vandenilio, kurio kaina sieks mažiau nei 1 USD/kg. Šis procesas apima vandens ir katalizatoriaus įpurškimą į geležies turtingas uolienas, imituojant natūralią vandenilio gamybą požeminiuose sluoksniuose.

Skirtingai nuo natūraliai susidarancio vandenilio (vadinamo baltojo arba aukso vandenilio), kuris gali būti nutolęs nuo paklausos centrų, stimuliuota gamyba sumažina riziką ir išlaidas, nes galima pasirinkti vietas šalia pramonės objektų. Įmonė planuoja pirmuosius gręžinius pradėti kurti Teksase ir Naujojoje Meksikoje. Geologinis vandenilis laikomas perspektyvia alternatyva atsinaujinantiems šaltiniams dėl mažesnių energijos sąnaudų ir CO₂ emisijų.

[Nuoroda į šaltinį](#)

IŠKASTINIO KURO IR APLINKOSAUGOS GRUPĖS VIENIJASI, KAD ĮTIKINTŲ RESPUBLIKONUS IŠSAUGOTI JAV ŠVARAUS VANDENILIO GAMYBOS MOKESČIŲ LENGVATĄ

Netikėtas aljansas – 26 prekybos organizacijos, 88 įmonės ir trys vandenilio centrai ragina JAV Kongresą išsaugoti svarbią mokesčių lengvatą švaraus vandenilio gamybai. Ši subsidija, siekianti iki 3 JAV dolerių už kilogramą, laikoma būtina tolimesnei švarios energijos plėtrai. Iniciatyvos tikslas – įtikinti respublikonus nesunaikinti šios paramos, kuri gali turėti didelės reikšmės tiek ekonomikai, tiek aplinkosaugai.

Ši kampanija vyksta tuo metu, kai JAV Kongresas svarsto biudžeto išlaidų sumažinimus, įskaitant subsidijų švariai energijai peržiūrą. Aljanso dalyviai argumentuoja, kad švaraus vandenilio gamybos skatinimas ne tik mažina anglies dioksido išmetimą, bet ir sukuria naujas darbo vietas aukštųjų technologijų sektoriuje, stiprina šalies ekonomiką ir mažina priklausomybę nuo importuojamų išteklių

Nepaisant šios plataus masto koalicijos pastangų, respublikonai išlieka skeptiški dėl švaraus vandenilio ekonominio efektyvumo ir subsidijų tikslingumo. Tačiau aljansas tikisi, kad bendros pastangos ir aiški komunikacija apie ekonominius bei aplinkosauginius privalumus padės išsaugoti 45V mokesčių lengvatą, kuri laikoma kertiniu švarios energijos plėtros akmeniu JAV.

[Nuoroda į šaltinį](#)

RENGINIAI

- „HYDROGEN TECHNOLOGIES CONGRESS“. Kovo 13-14 d., Gdynia, Lenkija. Gyvas renginys. Daugiau informacijos [šia nuoroda](#).
 - „Small-Scale Hydrogen Liquefaction“. Kovo 5 d., 10:00 CET. Internetinis renginys, registracija nemokama. Daugiau informacijos [šia nuoroda](#).
 - „Hydrogen Solutions for the Maritime Sector“. Kovo 12 d., 16:00 CET. Internetinis renginys, registracija nemokama. Daugiau informacijos [šia nuoroda](#).
 - „H2 Forum Berlin 2025“. Kovo 4-5 d., Berlynas, Vokietija. Gyvas renginys. Daugiau informacijos [šia nuoroda](#).
 - „Hydrogen Days 2025“. Kovo 19-21 d., Praha, Čekijos Respublika. Gyvas renginys. Daugiau informacijos [šia nuoroda](#).
-

Pagarbiai,
Vandenilio energetikos asociacija

Naujienlaiškio partneriai

